

Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Вип. 8 (2). - С. 83-87.

3. U21 Ranking of National Higher Education Systems [Electronic resource]. - Access mode :

<http://www.universitas21.com/article/projects/details/152/u21-ranking-of-national-higher-education-systems>

4. The Global Competitiveness Index 2010-2018 [Electronic resource]. - Access mode : <http://reports.weforum.org>

5. Герасименко С. С. Статистика якості вищої освіти в Україні: до постановки проблеми / С. С. Герасименко, В. С. Герасименко // Статистика України. - 2014. - № 3. - С. 26-30.

6. Єріна А. М. Міжнародні рейтинги: статистичні аспекти обчислення та застосування. Частина 1. Індeksi економічної свободи та глобальної конкурентоспроможності / А. М. Єріна // Статистика України. - 2016. - № 3. - С. 56-64.

7. Єріна А. М. Міжнародні рейтинги: статистичні аспекти обчислення та застосування. Частина II. Індeksi інноваційного та людського розвитку / А. М. Єріна // Статистика України. - 2016. - № 4. - С. 66-75.

8. Левченко О. М. Конкурентоспроможність вищої освіти України у вимірі міжнародних систем ранжування / О. М. Левченко, І. О. Царенко // Економіка і організація управління. - 2016. - № 3 (23). - С. 73-81.

9. Терованесов М. Р. Використання статистичних і рейтингових показників для дослідження якості вищої освіти / М. Р. Терованесов // Прометей. - 2014. - № 3. - С. 130-135.

СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ БЕЗРОБІТТЯ МОЛОДІ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

Іриневиц Юлія Валеріївна,
аспірант,

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

Безробіття молоді є однією з важливих характеристик функціонування ринку праці. Значення цього явища важко недооцінити, оскільки в ньому, як у дзеркалі, відображаються невикористані резерви людського капіталу. На чисельність безробітних впливає демографічна та соціально-економічна структура населення. На порядку денному постає питання визначення впливу факторів, що пов'язані зі структурою населення, та оцінка їх ролі, що зумовлює інтенсивність безробіття в країні [1].

Проблемами безробіття населення, в тому числі молоді, причинами його виникнення займалися такі вчені-економісти: С. Бандур, З. Бараник, Д. Богиня, І. Бондар, В. Васильченко, В. Онікієнко, Е. Лібанова, І. Маслово, Н. Павловська, І. Петрова, В. Петюх, Л. Ткаченко, В. Швець, Л. Шевченко.

За даними Державної служби статистики України, з початку світової фінансової кризи чисельність безробітних в Україні у 2009 р. порівняно з 2008 р. зросла (табл. 1, за даними [2; 3]).

Таблиця 1

Динаміка чисельності безробітної молоді в Україні за 2006-2016 рр.

Роки	Абсолютний приріст, тис. осіб		Коефіцієнт зростання, рази		Темп приросту, %		Абсолютне значення 1% приросту, тис. осіб
	ланцюговий	базисний	ланцюговий	Базисний	ланцюговий	базисний	
2007	-71,8	-71,8	0,913	0,913	-8,7	-8,7	8,3
2008	15,7	-56,1	1,021	0,932	2,1	-6,8	7,6
2009	278,8	222,7	1,360	1,268	36,0	26,8	7,7
2010	-121,1	101,6	0,885	1,122	-11,5	12,2	10,5
2011	36,0	137,6	1,039	1,166	3,9	16,6	9,3
2012	-53,5	84,1	0,945	1,101	-5,5	10,1	9,7
2013	-106,4	-22,3	0,884	0,973	-11,6	-2,7	9,1
2014	225,8	203,5	1,280	1,245	28,0	24,5	8,1
2015	-132,3	71,2	0,872	1,086	-12,8	8,6	10,3
2016	-40,7	30,5	0,955	1,037	-4,5	3,7	9,0

За період 2006-2016 роки чисельність безробітної молоді зросла на 3,7%, що в абсолютному вираженні становить 30,5 тис. осіб. Найбільш суттєві значення 1% приросту чисельності безробітної молоді спостерігались у 2010 році порівняно з 2009 роком та у 2015 році порівняно з 2014 роком і становили 10,5 тис. осіб та 10,3 тис. осіб відповідно. За досліджуваний період чисельність безробітної молоді щорічно скорочувалась у середньому на 305 осіб або на 0,4%.

За останні чотири роки у групі 15-24-річних частка безробітних зросла на 21,5%, у другій групі - на 50%; і у третій - на 57,4%. Найскладнішим був 2009 рік, коли чисельність безробітних на молодіжному ринку праці зросла в усіх вікових групах (рис. 1, за даними [2; 3]). У наступному році спостерігалось синхронне зменшення частки безробітних в усіх вікових групах, однак до 2014 року ця тенденція отримала стійкий розвиток лише для найстаршої вікової групи. У першій та другій вікових групах вона мала нестійкий маятниковий характер, що підтверджує думку про переважання на вітчизняному ринку праці внутрішнього саморегулювання над зовнішнім регулюванням. У 2014 році спостерігається зростання чисельності безробітної молоді на 28%, що пояснюється новими економічною та соціальною кризами в Україні.

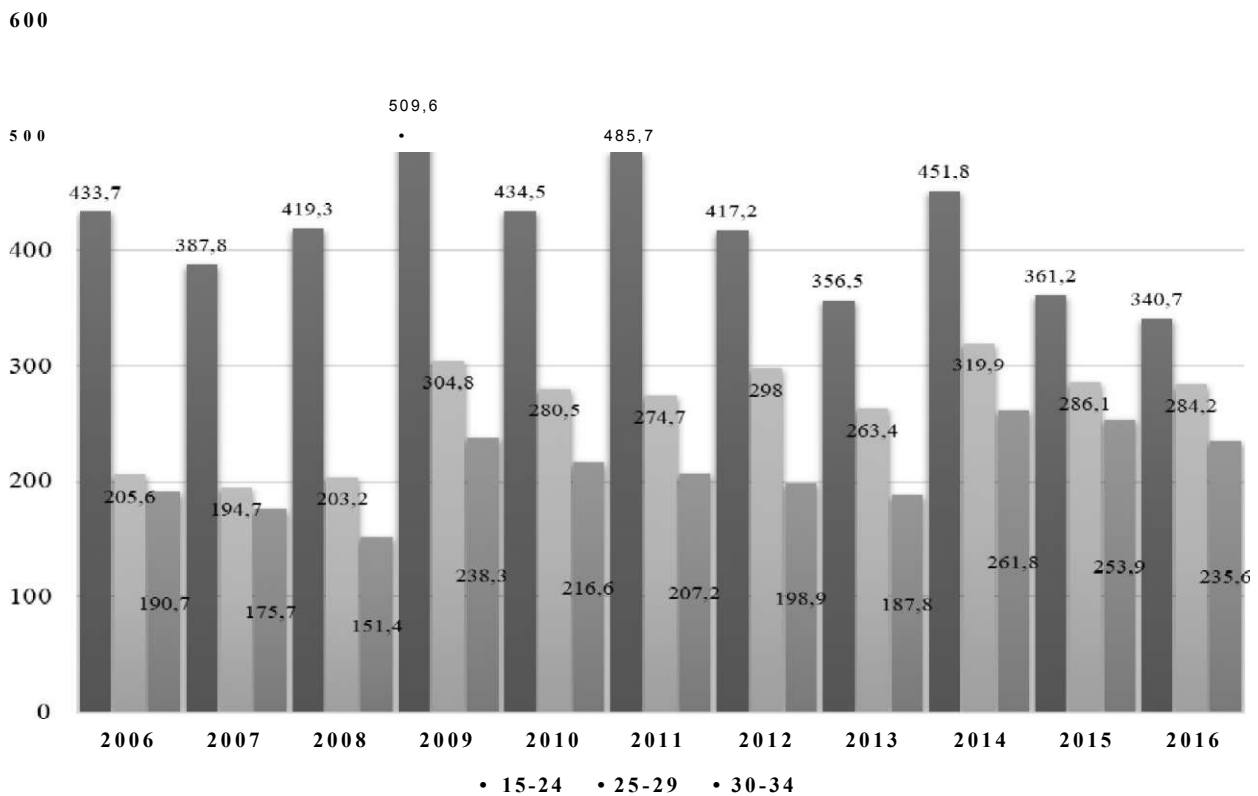

Рис. 1. Динаміка чисельності безробітної молоді на ринку праці України за 2006-2016 рр., тис. осіб

Значення рівня безробіття у 2016 році досягло найвищої позначки. Чисельність економічно активної молоді в Україні зменшується, а безробітної, навпаки, зростає (рис. 2, за даними [2; 3]).

30,0

25,0 2-12

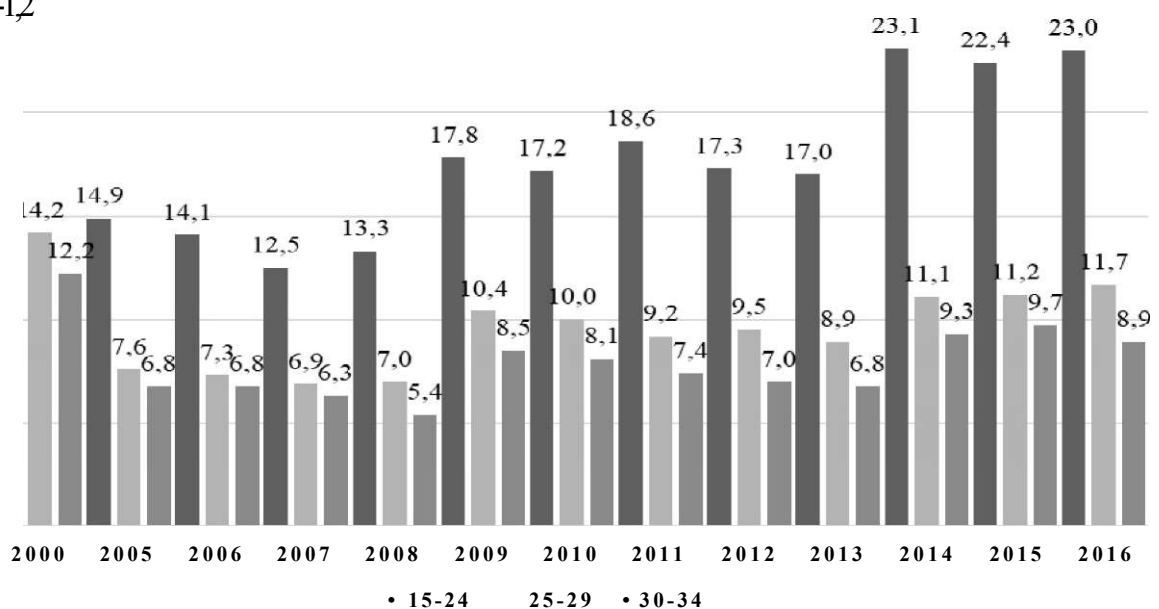

Рис. 2. Динаміка рівня безробіття на молодіжному ринку праці України за 2006-2016 рр., %

Якщо порівнювати рівні безробіття молоді в Україні з відповідним показником у країнах ЄС (за методологією Міжнародна організація праці МОП), то ситуація на вітчизняному ринку праці, на перший погляд, не критична (рис. 3, 4 за даними [3; 4]). Серед 27 країн ЄС у 2006 році максимальний рівень безробіття молоді зафіксовано в Польщі (30%), а найменший - у Нідерландах (7%). За останнє десятиліття ситуація на молодіжному ринку праці країн ЄС суттєво змінилася, рівень безробіття серед молоді різко збільшився і у 2016 р. досяг рекордного рівня - 12,5% (в абсолютному вираженні - 88 млн осіб). При цьому максимальний рівень безробіття молоді відповідного віку зріс на 17 п. п. (у Греції рівень безробіття молоді виріс з 25% до 47%). Згідно з прогнозами фахівців, рівень безробіття молоді продовжить зростати й до 2018 року досягне позначки майже в 13% [4]. Статистичний аналіз показує, що значну частину безробітних як у світі, так і в Україні складає молодь у віці 15-24 років: згідно з даними, що публікує МОП, люди цієї вікової групи складають половину безробітних у світі. За десять років для такої молоді рівень безробіття (за методологією МОП) у країнах ЄС зріс на 5 п. п., а в Україні - на 6 п. п.

У 2016 році Україна перевищувала на 4 п. п. середній рівень безробіття серед молоді віком до 25 років для країн Євросоюзу (23% та 19% відповідно) та перебувала поряд з Францією (25%), Словаччиною (22%) та Румунією (21%). Найнижчий рівень безробіття серед молоді спостерігається у Німеччині (7%), де цей показник понад утричі нижче, ніж в Україні та у 2,7 раза менше за середнє значення показника для 28 країн Євросоюзу. Найвищі значення показника зафіксовано у Греції та Іспанії (47% та 44% відповідно), що пояснюються економічними кризами в цих країнах.

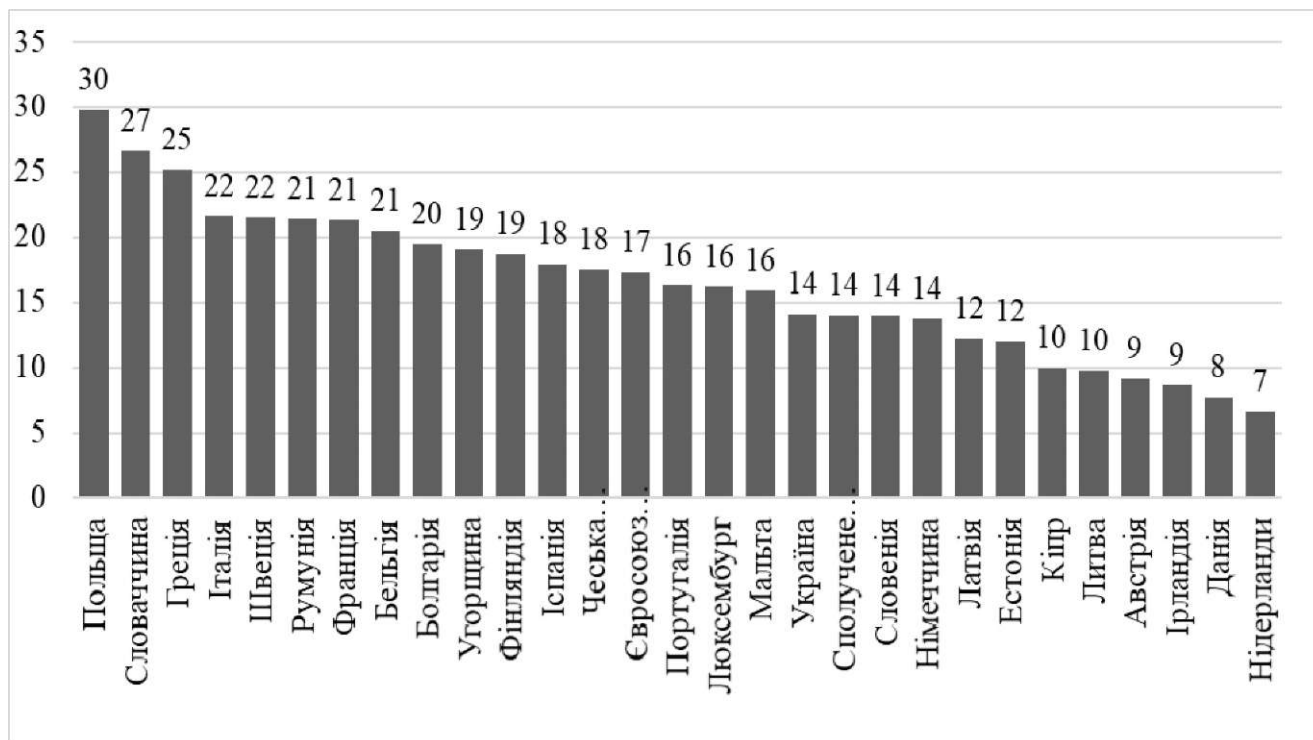

Рис. 3. Рівень безробіття молоді віком 15-24 роки (за методологією МОП) у країнах ЄС та в Україні за 2006 рік, %

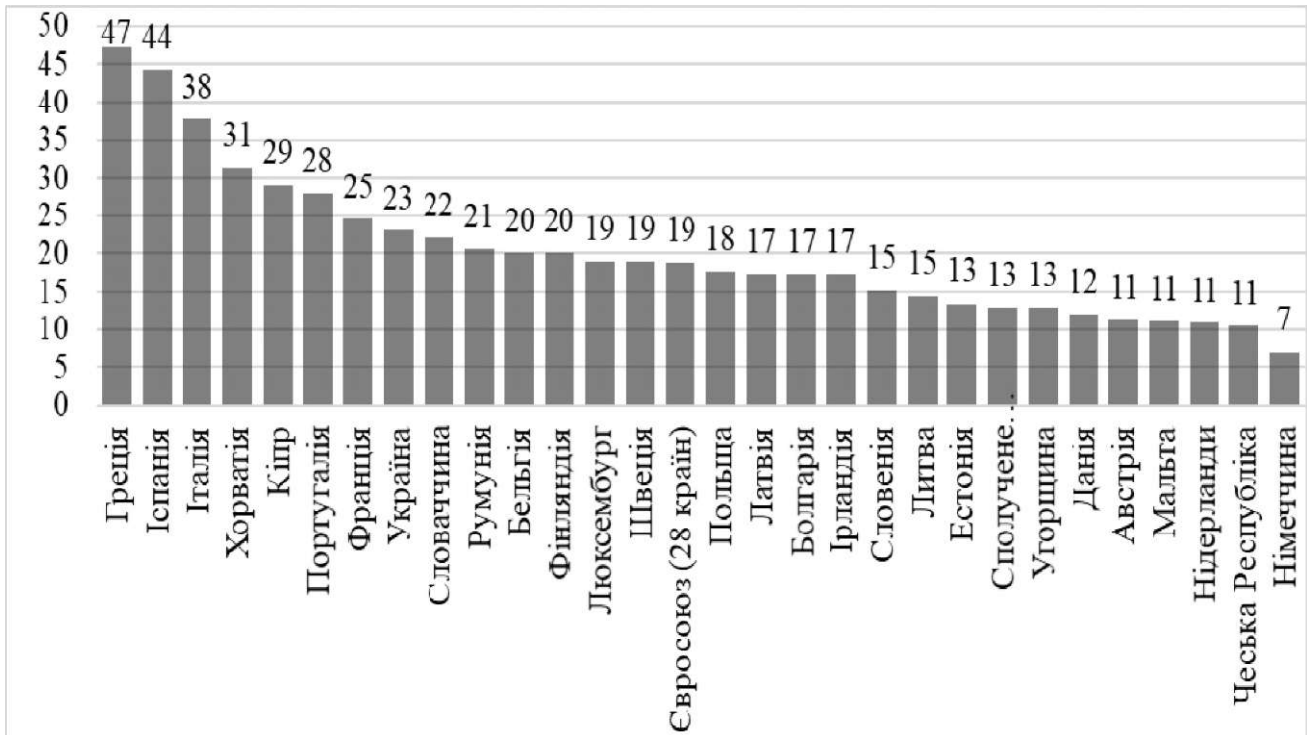

Рис. 4. Рівень безробіття молоді віком 15-24 роки (за методологією МОП) у країнах ЄС та в Україні за 2016 рік, %

Проблеми безробіття молоді можна вирішити тільки шляхом цілеспрямованих систематизованих і скоординованих дій. При цьому потрібно дотримуватися принципів соціальної стабільності й захищеності молоді по мірі зміни ситуації на ринку праці. Нагальними завданнями на цьому шляху є коригування політики в області працевлаштування, перегляд і доопрацювання законодавчої бази, своєчасне фінансування державних програм зайнятості, розробка системи заохочень і пільг регіонам з низьким рівнем безробіття серед молоді.

Список використаних джерел

1. Бараник З. П. Статистичне вивчення впливу структурних факторів на рівень безробіття / З. П. Бараник, А. В. Хмелюк // Вісник НТУ "ХШ" : зб. наук. праць "Технічний прогрес та ефективність виробництва". - 2001. - Вип. 24. - С. 220-224.
2. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Статистичної служби Європейського Союзу [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat>